

144.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 15 lutego 1928 r.

o ustanowieniu Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Przy Ministrze Przemysłu i Handlu ustanawia się Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen, którego zadaniem jest badanie życia gospodarczego ze stanowiska rozwoju konjunkturalnego oraz badanie cen i kosztów własnych w przemyśle i w handlu, a także kosztów usług gospodarczych.

Art. 2. Na czele Instytutu stoi podległy Ministrowi Przemysłu i Handlu Dyrektor, który kieruje pracami Instytutu i reprezentuje go nazewnątrz.

Art. 3. Instytut dzieli się na dwie sekcje: Sekcję Badania Konjunktur Gospodarczych i Sekcję Badania Cen. Dalszy podział tych sekcji oraz szczegółowy ich zakres działania ustali statut Instytutu, wydany przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 4. Przy Instytucie istnieje stała Rada, złożona z 19 członków.

W skład Rady wchodzi:

1) 10 znawców życia gospodarczego (przemysłu, handlu, rolnictwa i banków) oraz przedstawicieli nauki, powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Prezesem Komitetu Ekonomicznego Ministrów;

2) 8 przedstawicieli Ministerstw: Skarbu, Rolnictwa, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Pracy i Opieki Społecznej, Spraw Wewnętrznych (Głównego Urzędu Statystycznego), Robót Publicznych oraz Spraw Wojskowych, wyznaczonych po jednym przez każdego ministra;

3) Dyrektor Instytutu.

Ponadto dla poszczególnych spraw, wnoszonych przez zainteresowanych ministrów, względnie na zaproszenie Ministra Przemysłu i Handlu, mogą i inni ministrowie delegować swoich przedstawicieli na posiedzenie Rady. Przedstawiciele ci mają wtedy pełny głos w odniesieniu do spraw, dla których zostali powołani.

Przewodniczącego Rady oraz jego zastępcę powołuje z pośród członków Rady Minister Przemysłu i Handlu.

Członkowie Rady, wymienieni w punkcie 1), powoływani są na 3 lata.

Art. 5. Zadaniem Rady jest:

1) inicjatywa w sprawach programu działalności Instytutu;

2) układanie i rozpatrywanie na wniosek Dyrektora ankiet co do stanu i rozwoju poszczególnych dziedzin życia gospodarczego;

3) opinjowanie spraw, przedstawianych jej przez Dyrektora.

Art. 6. Dla wykonania czynności, wymienionych w poprzednim artykule, Rada może tworzyć w swem gronie komplety, złożone z dowolnej liczby osób.

Regulamin obrad Rady oraz kompletów ustali Minister Przemysłu i Handlu na wniosek Rady.

Art. 7. Dla badania spraw poszczególnych może Dyrektor Instytutu tworzyć osobne komisje, złożone bądź z członków Rady, bądź z osób z poza jej grona.

Przewodniczącą komisji wyznacza Dyrektor Instytutu.

Dyrektor Instytutu ma prawo powoływania rzeczoznawców.

Art. 8. Członkowie Rady z wyjątkiem przedstawicieli ministerstw składają na ręce Ministra Przemysłu i Handlu przyrzeczenie, że obowiązki swe pełnić będą według najlepszej wiedzy i sumienia i że zachowają w ścisłej tajemnicy wiadomości, powzięte przy sprawowaniu swych czynności, jeżeli zostały one uznane za poufne przez Instytut lub poszczególną komisję, jak również gdy stanowią tajemnicę handlową lub techniczną badanych przedsiębiorstw.

Członkowie komisji oraz rzeczoznawcy składają także przyrzeczenie na ręce Dyrektora Instytutu.

Art. 9. Minister Przemysłu i Handlu może w każdym czasie pozbawić mandatu członków komisji i rzeczoznawców za nieusprawiedliwione opuszczenie trzech kolejnych posiedzeń, ujawnienie wiadomości, wymienionych w poprzednim artykule, lub w razie skazania za czyn, popełniony z chęci zysku albo karalny z mocy niniejszego rozporządzenia.

Członek Rady, skazany z mocy art. 18, traci mandat.

Członek Rady, postawiony w stan oskarżenia na podstawie art. 18, może być przez Ministra Przemysłu i Handlu zawieszony w funkcjach członka Rady.

Art. 10. Dyrektor Instytutu ma prawo wzywać do osobistego stawiennictwa właścicieli przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, ich pełnomocników i kierowników, a także ich pracowników, dostawców, odbiorców i pośredników celem składania zeznań i dowodów w sprawach, dotyczących cen i kosztów własnych w przemyśle i handlu, jak również kosztów usług gospodarczych.

Dyrektor Instytutu może delegować rzeczoznawców do badania przedsiębiorstw, a w szczególności przeglądania ksiąg i dokumentów, sporządzania z nich odpisów i wyciągów i wogóle zbierania informacji niezbędnych dla spełnienia przez Instytut jego zadania.

Przy składaniu zeznań nikt nie może zasłaniać się tajemnicą handlową lub techniczną.

Przy badaniu osób wzywanych i rzeczoznawców, oględzinach na miejscu, sprawdzaniu ksiąg i dowodów pisemnych, Dyrektor Instytutu i jego organa kierować się będą odpowiednio postanowieniami właściwych ustaw postępowania cywilnego z tą zmianą, że nie przysługuje im prawo zaprzysięgania świadków i rzeczoznawców.

Art. 11. Do władz i przedsiębiorstw państwowych Instytut zwracać się będzie przez właściwych ministrów, do władz zaś, instytucji i przedsiębiorstw komunalnych—bezpośrednio.

Art. 12. Informacje, otrzymane przez Instytut, w żadnym wypadku nie mogą być użyte dla celów podatkowych.

Art. 13. Wyniki prac Instytut publikuje w wydawnictwach periodycznych i monografiach specjalnych. W publikacjach nie mogą być ujawniane tajemnice handlowe i techniczne poszczególnych firm, jak również wiadomości, uznane przez Instytut za poufne.

Art. 14. Członkowie Rady, komisji oraz rzeczoznawcy, nie będący urzędnikami, otrzymują zwrot kosztów podróży i diety za udział w posiedzeniach w wysokości, ustalonej przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 15. Budżet Instytutu stanowi odrębną część budżetu Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Art. 16. Kto świadomie złoży nieprawdziwe zeznanie bądź przedstawi fałszywe dowody przed Instytutem lub jego organem, utrudni wykonywanie funkcji świadka lub rzeczoznawcy, stosować będzie względem świadka lub rzeczoznawcy represje z powodu złożonych zeznań — o ile czyn nie ulega karze surowszej w myśl innych ustaw karnych — będzie karany aresztem do trzech miesięcy i grzywną do 25.000 złotych lub jedną z tych kar. Na obszarze działania kodeksu karnego z 1871 r. w razie wymierzenia kary pozbawienia wolności ponad sześć tygodni zamiast aresztu orzeka się więzienie.

Kto popełni czyn, wymieniony w ustępie pierwszym, z niedbalstwa, karany będzie grzywną do 5000 złotych.

Art. 17. Kto funkcjonariusza Instytutu lub jego organu nie dopuści do badania przedsiębiorstwa, przeglądania ksiąg i dokumentów oraz sporządzania z nich odpisów i wyciągów, o ile czyn nie ulega karze surowszej w myśl innych ustaw karnych, karany będzie aresztem do dwóch tygodni i grzywną do 5000 złotych lub jedną z tych kar.

Art. 18. Członek Rady lub komisji oraz rzeczoznawca Instytutu, winny bezprawnego ujawnienia wiadomości, powziętych przy sprawowaniu swych czynności, uznanych za poufne przez Instytut lub poszczególną komisję, jak również stanowiących tajemnicę handlową lub techniczną badanych przez Instytut przedsiębiorstw, karany będzie aresztem do dwóch tygodni i grzywną do 5000 złotych lub jedną z tych kar.

Jeżeli czynu dopuszczono się z chęci zysku lub w celu zaszkodzenia interesom majątkowym osoby lub przedsiębiorstwa, których dotyczy ujawniona wiadomość, winny będzie karany — o ile czyn nie ulega karze surowszej w myśl innych ustaw karnych — więzieniem do jednego roku.

Kara, przewidziana w ustępie 2, będzie karany członek Rady lub komisji oraz rzeczoznawca Instytutu, winny wykorzystania w celu zysku wiadomości, określonych w ustępie pierwszym.

Art. 19. Na obszarze działania kodeksu karnego z 1852 r. zamiast więzienia orzeka się ścisły areszt; odwołanie można wnieść niezależnie od ograniczeń, przewidzianych w § 283 p. k.

Do orzekania o czynach, przewidzianych w art. 16, 17 i 18 ust. 1, powołane są sądy powiatowe (pokoju).

Do orzekania o czynach, przewidzianych w art. 18 ust. 2 i 3, powołane są sądy okręgowe.

Art. 20. Kto bez usprawiedliwionego powodu nie stawi się na wezwanie Dyrektora Instytutu lub przewodniczącego komisji, odmówi zeznań na ich ustne lub pisemne pytania, dotyczące spraw, unormowanych rozporządzeniem niniejszem, dopuści się zakłócenia spokoju na posiedzeniu, karany będzie grzywną do 2000 złotych.

Nakładanie kar co do powyższych przekroczeń należy do Dyrektora Instytutu; kary nałożone przez Dyrektora Instytutu wykonywa powiatowa władza administracji ogólnej w drodze egzekucji administracyjnej.

Przeciwko decyzji Dyrektora Instytutu można w ciągu siedmiu dni od dnia jej doręczenia wnieść na jego ręce żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju). Sąd postąpi według przepisów postępowania, obowiązujących w pierwszej instancji sądowej. Wyroki sądu okręgowego są prawomocne.

Dyrektor Instytutu może uchylić swoją decyzję przed skierowaniem sprawy do sądu.

Art. 21. Za zapłatę grzywny, nałożonej w myśl niniejszego rozporządzenia na przedstawicieli prawnych przedsiębiorstwa, odpowiada z nimi solidarnie właściciel przedsiębiorstwa. Właściciel przedsiębiorstwa korzysta w tym przypadku z praw oskarżonego.

W razie uniewinienia skazanego odpowiedzialność majątkowa właściciela przedsiębiorstwa upada, chociażby tenże skargi nie wnosił.

Art. 22. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz z Ministrem Skarbu.

Art. 23. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie traci moc rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 grudnia 1926 r. o ustanowieniu Biura Badania Cen (Dz. U. R. P. Nr. 122, poz. 704).

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Sładkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztołowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *Dr. Dobrucki*

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*